

Din Cuvîntarea tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. 7 septembrie 1979

...În tot ceea ce am realizat, în întreaga viaţă economică şi socială se oglindeşte şi activitatea de educaţie, de formare a conştiinţei socialiste, a omului nou, înarmat cu cele mai avansate cunoştinţe în toate domeniile. Fără îndoială că succesele obţinute sînt şi rezultatul activităţii politico-educative, al muncii ideologice, aşa cum şi lipsurile oglesc neajunsurile, deficienţele existente în munca noastră politico-educativă.

Desfăşurarea Festivalului „Cîntarea României”, ediţia a II-a, a pus cu putere în evidenţă forţa creatoare a poporului nostru, a maselor populare, a constituit o amplă manifestare a muncii politice de masă. El a demonstrat că, într-adevăr, în acest cadru putem realiza o participare activă a maselor populare la întreaga activitate politico-educativă de formare a omului nou. Cu toate acestea, trebuie spus că şi aici s-a manifestat tendinţa de a se acorda mai multă atenţie laturilor artistice, dansului, divertismentului — necesare şi ele desigur — neglijîndu-se într-o anumită măsură munca politică şi educativă de masă care trebuie să constituie parte inseparabilă a Festivalului „Cîntarea României”.

În ce priveşte învăţămîntul de partid, avem şi aici o serie de rezultate pozitive, cu toate minusurile şi lipsurile de care trebuie să ţinem seama. De asemenea, presa, radio-televiziunea, celelalte mijloace de informare de masă au un rol important şi desfăşoară o activitate politico-educativă susţinută pentru formarea omului nou.

Cu toate acestea, fără a subaprecia nici un moment rezultatele pe care le avem, trebuie să spunem deschis că în activitatea politico-educativă sînt încă lipsuri foarte serioase. În primul rînd, nu în suficientă măsură propaganda este legată de înfăptuirea în practică a planurilor de dezvoltare economico-socială, de activitatea concretă din fiecare unitate, din fiecare localitate. Se manifestă mult formalism şi — de ce să n-o spunem deschis — multă superficialitate în felul în care se desfăşoară această activitate. De asemenea, pre-

sa, radio-televiziunea nu reuşesc întotdeauna să răspundă cerinţelor puse de activitatea practică. Cîteodată televiziunea transmite programe care nu îşi îndeplinesc rolul de a contribui la educarea revoluţionară a maselor, la formarea conştiinţei socialiste a oamenilor.

Dacă ne referim la o serie de manifestări negative, de încălcări ale normelor de etică şi echitate, nu se poate să nu spunem că ele sînt şi un rezultat nemijlocit al lipsurilor în munca politico-educativă desfăşurată într-un sector sau altul. Cu atît mai mult, lipsurile şi manifestările negative ale unor membri de partid demonstrează lipsurile serioase din învăţămîntul nostru de partid, faptul că acesta nu asigură înarmarea comuniştilor, a cadrelor, cu concepţia noastră revoluţionară, nu le ajută să adopte o atitudine fermă în toate domeniile de activitate, neîndeplinindu-şi deci în măsura necesară rolul pe care îl are în viaţa partidului.

Este necesar ca şi în domeniul activităţii ideologice, al muncii politice de masă, de formare a conştiinţei socialiste, să se acţioneze cu toată hotărîrea pentru ridicarea rezultatelor la nivelul sarcinilor puse de Comitetul Central, de partid, al cerinţelor actualei etape de dezvoltare a societăţii noastre. Este, într-adevăr, necesar să realizăm o nouă calitate şi în acest domeniu, atît în organizarea şi desfăşurarea muncii ideologice şi politico-educative, cît şi în ridicarea nivelului ideologic şi politic al comuniştilor, al maselor largi populare. Este de înţeles că în centrul activităţii educative, ideologice, trebuie să stea mobilizarea şi unirea eforturilor comuniştilor, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, ale întregului popor, în vederea realizării Programului partidului, a planului de dezvoltare economico-socială a ţării. La baza întregii activităţi politico-educative, ideologice trebuie să stea neabătut concepţia noastră revoluţionară materialist-dialectică, socialismul ştiinţific, care îşi găseşte o expresie pregnantă în Programul partidului, în documentele de partid. Trebuie să perfecţionăm învăţămîntul de partid, să aducem anu-

mite îmbunătățiri în activitatea ideologică pentru ridicarea nivelului ideologic al cadrelor noastre de partid. Învățămîntul de partid să acorde mai multă atenție îmbunătățirii metodelor și stilului de muncă, ridicării spiritului revoluționar al comuniștilor în toate domeniile și în toate împrejurările.

Este, de asemenea, necesar să ridicăm la un nivel mai înalt activitatea presei, conținutul ei politic și ideologic, activitatea Radioteleviziunii, care, prin programele sale, trebuie să răspundă întotdeauna cerințelor de ridicare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, să se îmbunătățească munca de educație patriotică, revoluționară, de creștere a combativității și fermității comuniștilor, a oamenilor muncii față de orice manifestări negative, față de orice lipsuri și neajunsuri.

Preocuparea pentru educarea și formarea în spirit revoluționar, al concepției noastre înaintate, a comuniștilor și oamenilor muncii, trebuie să ducă la creșterea combativității și răspunderii revoluționare, să se manifeste concret în poziția comuniștilor față de orice problemă, în toate împrejurările. Trebuie să înțelegem că există încă o serie de manifestări negative, de încălcări ale normelor societății noastre socialiste. Existența unor oameni care încalcă aceste norme constituie de fapt un rebut — ca să spun așa — al muncii politico-educative, al muncii cu oamenii. Noi criticăm — și bine facem, trebuie să criticăm și mai mult — cînd există un rebut într-o întreprindere. Dar nu în aceeași măsură ne preocupăm și întrebăm: de ce avem reburi în munca cu oamenii? De ce într-o fabrică, într-un oraș, într-un sat mai există oameni care încalcă legile? De ce trebuie să fim nevoiți să aplicăm măsurile prevăzute de lege față de acești oameni, și de ce nu am acționat, prin munca educativă, pentru a preveni asemenea stări de lucruri?

Trebuie să formăm, într-adevăr, oameni de o calitate nouă, cu o concepție nouă. Să ne preocupăm de fiecare om. Organizația de partid trebuie să înțeleagă că aceasta constituie o sarcină esențială. Dacă un membru de partid, un muncitor, un cetățean a comis abateri, aceasta trebuie să dea de gînd organizației de partid, s-o determine să acționeze. Aceasta presupune ca activistul de partid, secretarul județean, primul secretar să se ducă la fața locului nu numai cînd a fost stricăță o piesă sau o mașină, ci și cînd a apărut un rebut în munca cu oamenii — cu altul mai mult trebuie să se ducă atunci să vadă ce s-a întîmplat. Munca cu oamenii, preocuparea pentru educația lor trebuie să fie una din preocupările centrale ale organizațiilor de partid, o latură esențială a activității politico-educative, ca de altfel a întregii noastre activități.

Să dezvoltăm spiritul revoluționar, militant, la toți comuniștii, ca și în rîndul maselor largi de oameni ai muncii, să ridicăm conștiința patriotică a tuturor, răspunderea față de popor, față de cuceririle socialiste. Să fa-

cem ca fiecare cetățean al patriei noastre să-și consacre toate forțele, întreaga capacitate dezvoltării continue a patriei!

Este necesar să combatem cu mai multă hotărîre diferite manifestări negative ce apar în unele locuri, influențele vechilor concepții și stări de lucruri. Să luăm atitudine intransigentă față de tendința unor elemente, indiferent de motivul invocat, de a părăsi țara, de a pleca în străinătate. Am mai discutat despre felul în care înțelegem aceste probleme. Facem, desigur, deosebire între aceste tendințe și unele probleme privind reîntregirea familiei — deși această reîntregire se poate realiza și în România. Dar problemele de ordin umanitar trebuie înțelese nu în sensul neglijării dezvoltării spiritului patriotic și de răspundere al oamenilor. Spiritul umanitar, umanismul, spiritul de omie — cum spunem noi — se manifestă tocmai ocupîndu-ne de oameni, făcîndu-i să înțeleagă că locul lor este aici, unde s-au născut, că aici trebuie să muncească ei, să lupte pentru realizarea societății noi. Fuga după așa-zisele posibilități de înavățire nu poate să ducă decît la degradarea oamenilor. Unde se duc aceștia? Acolo unde sînt milioane de șomeri! Ce fel de condiții poate să le ofere o societate care nu este în stare să rezolve problemele vitale ale maselor, propriile stări de lucruri negative? Este adevărat că în aceste țări s-a realizat, în cursul dezvoltării istorice, un nivel de viață mai ridicat. Dar aceasta s-a făcut prin exploatarea a sute de milioane de oameni, a altor popoare și a altor țări — ceea ce a dus la împărțirea lumii în bogați și săraci. Să fim activi și combativi în demascarea propagandei care se face în unele țări pentru a înșela și a dezorienta oamenii. Din păcate, se găsesse și la noi o serie de oameni care dau ascultare vocilor din afară. Trebuie să fim mult mai activi în explicarea problemelor, pentru că dacă avem asemenea stări de lucruri, ele trebuie înțelese și ca lipsuri și deficiențe grave în munca noastră politico-educativă.

Este necesar să continuăm să aplicăm în practică politica noastră națională de deplină egalitate între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. În toate măsurile ce le luăm — inclusiv în programele de dezvoltare teritorială pe care le-am discutat ieri — străbăte ca un fir roșu această preocupare. Totodată însă trebuie să și explicăm, în propagandă și activitatea noastră politică, care au fost stările de lucruri în trecut în acest domeniu și care sînt cele de astăzi, cum se înfăptuiește în viață și ce caracteristici are politica națională a Partidului Comunist Român. Realmente, constituie o mîndrie felul în care partidul nostru a știut și știe să asigure deplină egalitate în drepturi pentru toți oamenii. De aceea trebuie feru combătute încercările ce se fac de către anumite cercuri din străinătate de a ponegri țara noastră, de a dezinforma opinia publică în legătură cu adevăratele stări de lucruri din Româ-

nia, cu justetea politicii naționale a partidului nostru de deplină egalitate pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Și în această privință propaganda noastră trebuie să fie mai activă, mai militantă, mai combativă. Să nu ne mulțumim să spunem: dușmanii pot spune ce vor, noi știm că avem dreptate. Nu e suficient că știm noi că avem dreptate, trebuie să explicăm această dreptate și să facem să o înțelegă și alții, inclusiv din străinătate. Să fim activi în demonstrarea justetei politicii noastre naționale. Să demascăm pe cei ce încearcă să ducă o politică de învrăjbiere între români, maghiari, germani și alte naționalități! Să facem totul pentru ca ei să nu mai poată găsi ascultare: nu numai la noi, ci și în străinătate. Să fie demascați ca ațîțători ai războiului rece, pentru învrăjbierea oamenilor muncii, ca dușmani ai prieteniei între popoare, ai destinderii și păcii!

Unii prieteni din străinătate ne reproșează că nu sîntem suficient de activi în propaganda peste graniță, în prezentarea realităților societății noastre, a realizărilor în construcția socialistă, în politica culturală și științifică, în politica națională, în politica noastră internațională. Înfrățuind această politică, să acționăm pentru a o face cunoscută și pe plan internațional, contribuind astfel la întărirea prieteniei și colaborării cu alte popoare, aducînd un aport tot mai însemnat la politica de destindere, pace și colaborare internațională. Aceasta este una din sarcinile importante ale muncii politice și ideologice din toate domeniile, inclusiv a presei și radioteleviziunii, a tuturor sectoarelor de propagandă!

În activitatea noastră ideologică, în studierea și explicarea fenomenelor din societatea noastră socialistă, este necesar să se înțeleagă faptul că revoluția proletară, socialistă, nu trebuie considerată încheiată odată cu preluarea puterii politice, odată cu realizarea proprietății socialiste. Desigur, acestea sînt momente importante ale revoluției socialiste, dar ele nu încheie procesul revoluționar; dimpotrivă, creează condiții pentru afirmarea și dezvoltarea lui. Procesul revoluționar, revoluția socialistă continuă — și trebuie să se dezvolte continuu în conformitate cu fiecare stadiu istoric — atît în domeniul forțelor de producție, cît și al transformărilor structurii socialiste, al relațiilor de producție și sociale, al conducerii societății, al modului de viață al oamenilor. Procesul revoluționar va continua și se va manifesta cu putere în toată opera de făurire a socialismului, a societății socialiste multilateral dezvoltate, a societății comuniste. Numai înțelegînd în acest sens problema luptei revoluționare, vom înțelege și faptul că nu putem fi mulțumiți cu ceea ce am realizat. Nu putem spune că am construit socialismul și ca atare ne putem culca și sta liniștiți! Aceasta este o concepție greșită, nerevoluționară — și trebuie s-o înlăturăm cu desăvîrșire din gîndirea și practica noastră. Trebuie să înțelegem că în per-

manență vor avea loc transformări revoluționare și că trebuie să conducem procesul acestor transformări. Partidului nostru, ca partid revoluționar, comunist, îi revine rolul de a conduce științifice aceste procese revoluționare. Numai așa el își va putea îndeplini misiunea de forță politică conducătoare a societății, va asigura conducerea poporului pe calea socialismului și comunismului!

Nu trebuie să trecem cu vederea faptul că pe plan internațional asistăm, în ultimul timp, la o reactivare a celor mai negre forțe ale reacțiunii și fascismului care, sub diferite forme, încearcă să reînvie practicile și concepțiile retrograde, rasiste, atît în viața ideologică și politică, cît și în activitatea socială din diferite țări. Asistăm, în acest cadru, la o intensificare a activității de ponegrire a socialismului, a țărilor socialiste. Se profită de diferite lipsuri și greșeli, de unele stări de lucruri negative dintr-o țară sau alta, pentru a se pune sub semnul întrebării însăși esența socialismului, a principiilor sale, a concepției revoluționare despre lume. Se încearcă să se acrediteze teza că, de fapt, socialismul nu s-a dovedit în stare să soluționeze problemele complexe ale societății și ca atare trebuie să se renunțe la această cale, revenindu-se la căile vechi. Se sugerează să ne întoarcem chiar la feudalism, care ar oferi o cale mai bună de soluționare a problemelor complexe ale dezvoltării sociale.

Față de România, o serie de cercuri reacționare recur, de asemenea, la tot felul de denaturări, la prezentarea negativă a muncii și realizărilor poporului nostru, apelînd la tot felul de elemente de clasă, la elemente fasciste, legionare din trecut, la cei care și-au trădat țara și sînt gata, pentru un argint, să se pună în slujba oricui pentru a-și ponegri poporul și patria, pentru a ponegri socialismul. Este necesar ca propaganda noastră să fie mai activă în acest domeniu, dînd ripostă atît în ce privește ponegrirea României, așa cum am menționat, dar și în ce privește problemele generale ale socialismului, lupta împotriva forțelor reacțiunii și fascismului pe plan internațional. Să ne angajăm cu toată hotărîrea pentru a demasca asemenea încercări și acțiuni, cu ajutorul faptelor, cu întreaga forță a convingerilor și concepției noastre revoluționare, socialiste! Dispunem de suficiente fapte pentru a releva adevărata față a realității. Să nu admitem nici un moment ca, profitînd de o greșală sau alta, cercurile reacționare să pună în discuție și să neghe uriașele succese și realizări obținute în construcția socialistă, cu toate lipsurile și greșelile comise.

Este evident că socialismul a obținut succese remarcabile pe plan internațional, demonstrînd că este singura orînduire în stare să soluționeze problemele complexe ale omînrîii, să asigne lichidarea vechilor orînduirii sociale, realizarea unei lumi în care să dispară pentru totdeauna asuprirea de orice fel — socială și națională — să realizeze o societate a dreptății și egalității sociale și na-

ționale, o societate a oamenilor muncii egali, care își făurește, în condiții de deplină libertate, propriile destine, dezvoltând în ritm înalt economia, știința, cultura, demonstrând că pot face aceasta mai bine ca orice societate în trecut.

Este necesar să lămurim bine și pe plan internațional concepția noastră cu privire la drepturile omului, să înlăturăm confuziile pe care le creează unele cercuri străine în legătură cu drepturile omului, acțiune care nu constituie decât încercări ale reacțiunii de a abate atenția popoarelor de la preocupările reale, de la stările grave de lucruri existente în lume datorită crizei economice, energetice, a petrolului, datorită politicii imperialiste și colonialiste, politicii de inegalitate și dominații. Să explicăm clar că realizarea drepturilor omului presupune lichidarea oricărei dominații a unui popor de către altul, lichidarea colonialismului, a politicii imperialiste de forță și amenințare cu forța, asigurarea unor condiții de muncă egale pentru toți cetățenii, realizarea adevăratelor drepturi sociale de care nu se bucură astăzi oamenii muncii în țările unde domnește inegalitatea de clasă. Trebuie să explicăm cu toată claritatea că democrația pe care o realizăm noi, a participării directe a oamenilor muncii la conducere, este o democrație cu adevărat nouă, superioară — și nu o vom da niciodată pe democrația burgheză, oricât s-ar pretinde aceasta de perfectă ! Democrații care se bazează pe inegalitate, exploatare și asuprire, noi îi opunem o democrație nouă, revoluționară, bazată pe proprietatea comună a oamenilor muncii, pe egalitatea deplină în drepturi și participarea directă a maselor populare la conducerea tuturor domeniilor de activitate, la făurirea conștiinței a propriului lor destin, a bunăstării, fericirii și independenței.

Toate aceste probleme trebuie să le abordăm de pe poziții revoluționare, materialist-dialectice : să fim activi în explicarea lor atât în țară, cât și în străinătate !

Am luat cunoștință de o serie de întrebări puse lectorilor în cadrul unor conferințe. Printre acestea, unele se referă la problemele religiei, la faptul că astăzi, pe plan internațional, asistăm la o serie de fenomene serioase în acest domeniu. Desigur, în ce privește politica noastră față de culte, ea este cunoscută. Constituția țării prevede clar asigurarea activității libere a cultelor religioase, recunoscute de stat, libertatea practicăii cultului respectiv. Înfăptuind neabătut aceste prevederi, respectăm riguros Constituția, politica noastră în acest domeniu. Desigur, aceasta presupune, de asemenea, ca toți cetățenii, inclusiv cultele, preoții, să-și îndeplinească neabătut îndatoririle față de țară, să respecte prevederile legilor și să acționeze în spiritul Constituției pentru a contribui, cu

posibilitățile lor, la construcția societății socialiste. Este de înțeles că nu putem și nu trebuie să închidem ochii față de încălcarea legilor țării sub motivul credinței și că oricine comite asemenea acte trebuie demascat, luându-se poziție hotărâtă împotriva lui, indiferent cine este !

Menționez acest aspect pentru că asistăm pe plan internațional la încercarea de a transforma unele culte și unele elemente ale cultelor într-un instrument al politicii de amestec în treburile interne ale diferitelor țări, împotriva forțelor care acționează pentru dezvoltarea progresistă a lumii. Am ținut să răspund la întrebările puse, spre a fi clar pentru tot activul nostru de partid cum trebuie înțeleasă această problemă. Noi considerăm că religia nu trebuie și nu se poate amesteca în politică ; orice încercare de a face acest lucru trebuie combătută pentru că, vrînd-nevrînd, în felul acesta ea ajunge un instrument în mina reacțiunii. Pentru noi, comunistii, problema de nime și sub alt aspect — și anume al felului cum înțelegem, ca revoluționari, problema religiei. Nu trebuie să uităm că noi avem o concepție revoluționară, științifică despre lume, că această concepție pornește de la ceea ce a demonstrat pe plan universal cunoașterea în privința originii și dezvoltării societății, a naturii, a omului. Desigur, religia a apărut într-o anumită etapă istorică a dezvoltării sociale, cînd oamenii nu-și puteau lămurii o serie de fenomene și ridicau ochii spre cer așteptînd răspunsul. Răspunsul îl primeau, într-un fel sau altul, după cum considerau clasele dominante de atunci că trebuie dat. Noi, comunistii, știm că lumea nu este creată de nici o forță divină, superioară, că nimeni nu stă undeva și dirijează cum să se dezvolte societatea, cum să se organizeze viața oamenilor. Știința aduce zilnic, ceas de ceas, noi și noi dovezi incontestabile cu privire la formarea naturii, a omului, la materialitatea și infinitatea universului. Practica ne demonstrează că astăzi oamenii devin tot mai mult în stare să transforme natura și societatea, să cunoască orice secret al naturii, al dezvoltării societății.

Este necesar, deci, să acționăm, în calitatea noastră de revoluționari, pe plan ideologic și politic în rîndul maselor largi populare, pentru promovarea concepțiilor noastre înaintate despre lume. Consider că și în această privință, propaganda noastră nu este la înălțimea cerințelor. S-a înțeles și se înțelege greșit relația dintre politica noastră de asigurare a manifestării libere a cultelor religioase, în condițiile legii și obligația comunistului, a revoluționarului de a lupta pentru promovarea concepției sale, pentru răspîndirea ei în lume. Nu există domeniu al activității politico-educative unde să nu trebuie să acționăm pentru promovarea concepțiilor și politicii noastre, pentru înfăptuirea lor !»